

ме за тях във връзка с Яворов, който се оказва адепт в царството на тъждественостите, а пък “алхимията е царство на тъждественостите”. Царство, където опозиционното е “по-скоро еднородно”; където “видимостта на динамичната антитетичност се превръща в статично символотворчество, сърцевина на което е подобieto, а не движението”; където дори “алхимическото писателство и стилно е белязано от играта на опозициите”; където, съвсем като у Яворов “резкият статичен контраст на застиналите антитези” се съпътства от “излишество на негативни предпоставки и страх от простотата”; където може да се види особено яворовското обстоятелство, че “антитетизмът се изражда в символизъм”; където “именно в алхимията живият антитетизъм на средновековието се е превърнал в статично взаимозаменяемите редове на алхимическия символизъм”⁴.

В алхимията “взаимозаменяемостта на частите тържествува”; смесените елементи “могат да се заместват един друг” - сега тези думи звучат не като изложение върху алхимическата мисловност, а като прецизно наблюдение върху операционалността на Яворовите антитези. Взаимозаменяемостта на антитетичните “красота” и “грозота” в логическата сфера на предиката е главното условие, за да се положи метаболическият синтаксис на “красиви в мрачна грозота, / и грозни в сияйна красота”. Тези два стиха д-р Кръстев толкова не може да понася, че отказва да ги изпише, когато цитира финала на “Песента на песента ми” и ги нарича под черта “досадни два стиха” и “старомодни антитези”.

Затова пък те сякаш са продиктувани на Яворовото манифестно стихотворение от самия Хермес Трисмегист и от неговия манифестен за алхимиците “Изумруден скрижал”: “... взаимодействието на двете половини, образуващи заедно цялото и сливащи се в кръгло кълбо, е равнозначно на тяхната взаимозамяна, т.е. на въртенето”. “Тази забележка - отбелязва Рабинович - като че ли изяснява механизма на алхимическото смислотворчество. Въртящата се сфера е залог и основание на превъплъщенческите построения”⁵. У Яворов антитезата красота-грозота се е раздиплила в двоен оксиморон. При

⁴ В. Л. Рабинович. Алхимията като феномен на средновековната култура. С., 1984, съотв. стр. 223, 129, 162, 165, 167, 169, 172, 321, 174.

⁵ Пак там, стр. 107.